

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1474/19-E

Název	Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola, Chrudim, Čáslavská 624
Sídlo	Čáslavská 624, 537 01 Chrudim IV
E-mail	dds-chrudim@dds-chrudim.cz
IČ	60103264
Identifikátor	600029654
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	PhDr. Lenka Kábelová
Zřizovatel	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Místo inspekční činnosti	Čáslavská 624, 537 01 Chrudim IV Školní náměstí 11, 537 01 Chrudim II Přestavky 2, 53 62 Hrochův Týnec
Termín inspekční činnosti	19. – 21. 11. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola Chrudim, Čáslavská 624 (dále „školské zařízení“ nebo „zařízení“) vykonává činnost

dětského domova se školou, včetně oddělení specializovaného na výchovně léčebnou péči, střediska výchovné péče, základní školy a školní jídelny. Místy poskytovaného vzdělávání a školských služeb je Čáslavská 624, Chrudim IV, Školní náměstí 11, Chrudim II a Přestavlky 2, Hrochův Týnec. K datu inspekční činnosti bylo v zařízení evidováno celkem 60 dětí (nejvyšší povolený počet lůžek 72), které byly umístěny v deseti rodinných skupinách, z nichž byly tři koedukované. Základní škola s nejvyšším povoleným počtem 72 žáků měla zapsáno v termínu inspekce 53 žáků, sedm dětí navštěvuje školy mimo zařízení. Středisko výchovné péče mělo v péči 101 klientů.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Školské zařízení má vypracovanou koncepci, která vychází z analýzy vývoje školského zařízení, z dosažených pozitivních výsledků, ale i nesplněných cílů. Na základě těchto výsledků stanovuje vedení zařízení v ročních plánech činnosti další cíle, které postihují jeho materiální, personální a finanční rozvoj. Ředitelka zařízení některé organizační, finanční a kontrolní pravomoci směrem k základní škole, dětskému domovu se školou nebo středisku výchovné péče účelně delegovala na zástupkyně ředitelky pro dětský domov se školou Chrudim, výchovně léčebné oddělení Přestavlky a vedoucí střediska výchovné péče Chrudim. Ředitelka společně se svými zástupkyněmi a vedoucí střediska pravidelně hodnotí stav zařízení ve všech pedagogických oblastech a výsledky uvádí do praxe. Vnitřní kontrolní systém postihuje specifika zařízení, kontrolní hospitační činnosti vykonává ředitelka, její zástupkyně a vedoucí střediska podle plánu. Výsledky jejich hospitační a kontrolní činnosti jsou pravidelně projednávány na poradách jednotlivých úseků, kde jsou navrhována konkrétní opatření k zlepšení jejich činnosti. Pedagogové jednotlivých rodinných skupin hodnotí na pravidelně konaných pedagogických radách výsledky výchovy a vzdělávání žáků se snahou sjednotit své postupy při působení na děti. Vnitřní informační systém zařízení je v elektronické podobě, je plně funkční a je zdrojem pro plnou informovanost všech pedagogů. Webové stránky zařízení neposkytovaly v době inspekční činnosti aktuální informace.

Školské zařízení má velmi dobré prostorové a materiální předpoklady pro realizaci školních vzdělávacích programů. Vzdělávání i další činnosti probíhají v nové budově v Chrudimi a částečně zrekonstruované budově v Přestavlkách. Prostory pro rodinné skupiny jsou přizpůsobeny běžným bytovým jednotkám (kuchyně, obývací pokoj, WC, koupelna, pokoje, úložné prostory) a poskytují dětem příležitosti k získávání dovedností spojených s chodem domácnosti. Vybavení (včetně nábytku) je pravidelně obnovováno. Děti v zařízení mají prostor, kde si mohou uchovávat své osobní věci uzamčené s možností volného přístupu k nim. Pro zájmové činnosti je k dispozici tělocvična, hřiště s umělým povrchem, dětské hřiště a keramická dílna. Součástí objektu v Přestavlkách je i rozlehlý zámecký park, který slouží k relaxaci, sportu i pracovní terapii a jsou v něm zřízeny stáje pro koně využívané pro hiporehabilitaci dětí. Středisko výchovné péče je ambulantní, umístěno je ve středu města a splňuje požadované prostorové podmínky.

Organizace vzdělávání ve škole je účelně nastavena. Vzdělávání je organizováno v pěti třídách v místě poskytovaného vzdělávání na adrese Přestavlky 2, Hrochův Týnec a v pěti třídách na adrese Chrudim, Čáslavská 624. Do většiny tříd jsou zařazováni žáci několika ročníků. Třídní kolektivy se v průběhu roku mění vzhledem k častým příchoďům a odchodům žáků. Rozvrhy hodin korespondují s učebními plány, dohledy nad žáky jsou v průběhu vzdělávání zajištěny.

Převážná většina pedagogických pracovníků je odborně kvalifikovaná, někteří si potřebnou kvalifikaci v současné době doplňují studiem příslušného oboru vzdělání, někteří si svou

kvalifikaci prohlubují a rozšiřují. Všichni splňují předpoklad bezúhonnosti a zdravotní způsobilosti. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je každoročně vypracováván s ohledem na zájem zaměstnanců a potřeby a finanční možnosti zařízení. Je realizován formou rozšiřujícího studia, účastí v různých kurzech a seminářích i samostudiem a v letošním školním roce je zaměřen na oblast rizikového chování a agresivity dětí, prevenci sociálně patologických jevů, podpůrná opatření v základním vzdělávání a anglický jazyk.

Nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví byly dětem poskytovány prokazatelným způsobem na začátku školního roku a podle potřeby i v jeho průběhu. Předložená dokumentace dokládala, že všechny děti byly seznamovány s problematikou bezpečnosti a ochrany zdraví. Knihy školních úrazů jsou vedeny, záznamy o úrazech jsou vyhotovovány a předepsanou formou odesílány. Opatření ke snižování úrazovosti jsou přijímána.

Dětský domov zajišťuje stravování ubytovaných dětí a zaměstnanců ve vlastní školní jídelně v místech poskytovaného vzdělávání a školských služeb v Chrudimi a v Přestavlkách. Do přípravy stravy jsou ve svých rodinných skupinách zapojovány i děti. Školní stravování odpovídá zásadám zdravé výživy. V letošním roce byla školní jídelna oceněna v rámci celostátní soutěže „Nejlepší kuchař roku 2019 ve společném stravování“.

Hlavním zdrojem příjmu školy jsou dotace poskytnuté ze státního rozpočtu na provozní a neinvestiční výdaje. V rámci „jiné činnosti“ škola získává finance z pronájmu tělocvičny, venkovního sportoviště nebo společenského sálu. Z fondu DofE byly poskytnuty finanční prostředky na podporu zájmových aktivit dětí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Všechny hospitované hodiny v základní škole byly promyšlené, stanovené cíle reflektovaly schopnosti a možnosti žáků. Vzdělávání probíhá ve třídách tvořených žáky více ročníků. Příprava na výuku je vzhledem k organizaci vzdělávání náročná. K úspěšnému zvládnutí pedagogického procesu přispívá přítomnost asistentů pedagoga. Kooperace učitelů a asistentů pedagoga směřovala k efektivnímu působení na žáky a zohledňování jejich individuálních vzdělávacích potřeb. Oba pedagogové společně působili na žáky, hodnotili jejich posun, poskytovali individuální podporu. Diferenciace byla výborně zvládnuta. Výuka byla vedena věcně a odborně správně se zjevnou snahou pedagogů o srozumitelný systematický výklad. Svým trpělivým a empatickým přístupem se jim podařilo vést žáky ke spolupráci a zvládnutí učiva. Upřednostňovali výklad doplněný zápisem poznámek, samostatnou prací a procvičováním učiva. Velmi často zdůrazňovali mezipředmětové vztahy. S ohledem na aktuální psychický stav žáků byly voleny aktivizující a odpočinkové činnosti, u žáků v nižších ročnících učitelé často zařazovali hry a aktivity v prostoru třídy mimo žakovskou lavici. Pokud to bylo možné, byla využita samostatná činnost žáků. Důsledně byla uplatňována zásada názornosti a vlastního prožitku žáků, kteří měli dostatečný prostor pro případné dotazy a upevnění nabytých poznatků. Výuka byla doplněna vhodnými názornými pomůckami, encyklopediemi, atlasy a efektivně byla využita prezentační a informační technika. Učitelé používali zejména pozitivní stimulaci, zařazovali vhodně vybrané a přitažlivé příklady z praxe a odkazy na souvislosti denního života. Hodnocení bylo objektivní, žákům srozumitelné, v případě neúspěchu byla oceněna alespoň snaha. Nabízené aktivity měly za úkol posilovat jejich pozitivní sebepojetí a sebevědomí, cíleně byly použity výchovně vzdělávací strategie pomáhající žákům vytvářet pozitivní vztahy a vzájemně spolupracovat. Na závěr hodin nechybělo shrnutí učiva a vyhodnocení

hodiny. Sebehodnocení a vzájemné hodnocení vyučující nezařadili, každý den však žáky hodnotí a s výsledky hodnocení se dále pracuje při odpoledních výchovných činnostech.

V hospitovaných odpoledních činnostech dětského domova se školou byla účelně zastoupena individuální práce dětí, spolupráce v menších skupinách a společná práce. Pedagogičtí pracovníci citlivě reagovali na aktuální psychické rozpoložení dětí, výstižně formulovali svá očekávání a vhodně přizpůsobovali cíle a obsah vzdělávání individuálním potřebám a zájmům dětí. Odpolední činnosti probíhaly podle týdenních programů, které vycházejí z okruhů stanovených ročním plánem výchovně vzdělávacích činností a odpovídaly obecným cílům definovaným školním vzdělávacím programem. Děti jsou zcela přirozeně vedeny k přijímání odpovědnosti za své denní povinnosti, učí se rozumně organizovat svoje osobní volno nebo např. zacházet s penězi. Velmi pozitivní je možnost získání vztahu ke zvířatům na pracovišti v Přestavlkách. V osobním volnu se děti podle svého zájmu mohou věnovat zájmovým aktivitám i mimo zařízení, některé děti po domluvě s vychovateli trávily své osobní volno samostatnou vycházkou. Děti byly vedeny i k samostatnosti a sebeobsluze také v rámci běžných domácích prací. Dobré materiální podmínky v rodinných skupinách jim umožňují získávat sociální dovednosti, jako např. vaření včetně nákupu potravin a plánování jídelníčku, či drobné domácí práce. Zařízení realizuje pro děti umístěné ve výchovně léčebném oddělení v Přestavlkách individuální terapie podle specifických potřeb dětí (hipoterapie, animoterapie, canisterapie, arteterapie, dramaterapie). Zařízení druhým rokem zřizuje i koedukované rodinné skupiny, se snahou přiblížit se fungování běžné rodiny.

Hodnocení výsledků vzdělávání

K hodnocení výsledků vzdělávání žáků využívají učitelé pro průběžnou klasifikaci osvědčené metody ověřování znalostí (ústní zkoušení, písemné práce, testy, praktické úkoly). Úspěšnost žáků je sledována v průběhu celého školního roku a výsledky za jednotlivá klasifikační období jsou projednávány na pedagogické radě. Celkové výsledky vzdělávání škola zveřejňuje ve výročních zprávách. Pedagogičtí pracovníci mají potřebné údaje o doporučených postupech při vzdělávání žáků s potřebou podpůrných opatření. Žákům ohroženým školním neúspěchem škola poskytuje možnost osobních konzultací s vyučujícími, po dohodě s vychovateli je realizováno doučování při přípravě na výuku.

Kariérní poradenství je začleněno jako průřezové téma do několika předmětů. Žáci získávali manuální dovednosti, byly rozvíjeny jejich motorické schopnosti a pracovní návyky. Učitelé žáky připravují na budoucí začlenění do společnosti návštěvou odborných učilišť, účastí na TECHNO hrátkách, dnech otevřených dveří a diskuzí nad profesní orientací každého jednotlivce v rámci případových konferencí.

Vedení zařízení uplatňuje funkční systém získávání informací o dětech a jejich individuálních posunech vzhledem ke stanoveným cílům, na jehož základě přijímá efektivní opatření ke zlepšení výchovných a vzdělávacích výsledků dětí. Všechny výchovně-vzdělávací činnosti jsou promyšlené, vychází z dosavadních znalostí dětí a přihlíží k jejich individuálním potřebám. Realizované výchovně- vzdělávací aktivity jsou v přímé návaznosti na cíle stanovené v jednotlivých programech rozvoje osobnosti dítěte. Děti jsou vedeny k všestrannému rozvoji, včetně sebeobslužných dovedností, hospodaření s penězi, rozvoje praktických dovedností a zájmů. Podporovány jsou i bezpečné kontakty a pobyty dětí ve vlastních rodinách. Pokud je to možné, je dítě připravováno na návrat do původní rodiny. Každé dítě má svého klíčového pracovníka, který jej provází a podporuje během pobytu v zařízení. Je přítomen nástupu dítěte do zařízení, zodpovídá za vypracování plánu rozvoje osobnosti dítěte a jeho plnění, průběžně sleduje změny chování, sociální vztahy, kontakt

s rodinou. Osobně se zúčastňuje jednání se sociální pracovníci dítěte, případových konferencí a jednání s rodinou. Pravidelně se informuje o vzdělávání žáka, je v kontaktu s třídním učitelem. Ve výchovně léčebném oddělení pravidelně probíhají muzikoterapie, canisterapie, činnostní a pracovní terapie, reflexní terapie a individuální relaxace se snahou o zklidnění dítěte, práci s emocemi a uvolnění psychické tenze. Podporují i schopnost empatie, spolupráce a pocitu sounáležitosti.

V zařízení je využíváno slovního způsobu hodnocení se snahou zdůraznit pozitivní projevy chování. Vychovatelé provádí denní reflexi při každodenním večerním hodnocení v rodinné skupině. Denní hodnocení probíhá rovněž slovní formou, při níž se dodržuje zásada, že každé dítě musí dostat prostor k vyjádření svých pocitů a postojů a k sebereflexi proběhlého dne. Vychovatel citlivě koriguje spontánnost projevů dětí a zároveň poskytuje dítěti zpětnou vazbu. Chování dítěte je posléze konkrétně popsáno v knize denní evidence zařízení v elektronickém programu. Na základě všech těchto záznamů jsou školní i mimoškolní výsledky dětí vyhodnoceny při společném komunitním setkání dětí, učitelů, vychovatelů, etopeda, vedoucího vychovatele, ředitelky a její zástupkyň, které se koná pravidelně jednou týdně. Setkání má předem připravený terapeutický cíl, jsou zde posilovány pozitivní vzorce chování a dítě zde získává komplexní informace o svém chování v uplynulém týdnu. Za prokázaná porušení povinností (neplnění nebo porušování ustanovení vnitřního řádu) nebo naopak za příkladné úsilí a dobré výsledky při plnění povinností byla udělována nebo ukládána opatření ve výchově. Systém udělování opatření ve výchově je však nevyvážený, ve značné míře převažují ukládaná negativní výchovná opatření.

Zařízení organizuje zátěžové programy pro nové děti a zaměstnance, které jsou naplněny společnými aktivitami cílenými na spolupráci. Tyto programy jsou dobrým startem ke společnému soužití, upevňují skupinovou dynamiku a posilují frustrační toleranci dětí.

Středisko výchovné péče poskytuje diagnostiku, terapii, podporu, systematickou péči, popř. poradenské vedení s cílem předejít vážným výchovným problémům, se zaměřením na výchovné, rodinné, školní a psychické problémy, prekriminální a zneužívání návykových látek. V loňském školním roce mělo v péči 231 klientů a podporovalo odborně 39 rodičů a pedagogických pracovníků.

Zařízení je členem sítě škol zabývajících se EVVO – Škola pro udržitelný život. Žáci zařízení se zapojili do projektu „72 hodin“. Jednalo se o tři dny dobrovolných aktivit v oblasti environmentální výchovy. Žáci si celou akci sami zorganizovali, navrhli letáky, oslovili veřejnost a uspořádali sběr a třídění papíru. Celý výtěžek věnovali na charitativní účely pro handicapované děti. Sběrovou akci zdokumentovali a videozáznam byl vyhodnocen jako vítězný v rámci celostátního projektu. Mnohé další aktivity zařízení v oblasti EVVO (třídění odpadů, šetření energiemi, péče o školní pozemek) pozitivním způsobem ovlivňují osobnost žáků, posilují vzájemné vztahy, podporují spolupráci a vytvářejí podněty pro smysluplné trávení volného času žáků.

Závěry

Vývoj školy / školského zařízení

- Zařízení pracuje druhý rok s koedukovanými skupinami. Zvyšuje se počet dětí, které se účastní aktivit mimo zařízení. Odborní pracovníci postupně zvyšují efektivitu komunitních sezení. Zařízení organizuje zátěžové víkendy.

- Postupně jsou jednotlivé rodinné skupiny vybavovány novým nábytkem. Byl zakoupen osobní automobil a vícemístný automobil pro převoz dětí.

Silné stránky

- Četné aktivity v oblasti environmentální výchovy pozitivním způsobem ovlivňují rozvoj osobnosti žáků, jejich vzájemné vztahy a posilují jejich sociální citění.
- Vedení zařízení aktivně zajišťuje prostorové a materiální vybavení zařízení, které se podobá fungování běžné domácnosti a poskytuje dětem příležitosti k získávání dovedností spojených s chodem domácnosti.
- Výchovně vzdělávací činnosti jsou promyšlené, vychází z dosavadních znalostí dětí a přihlíží k jejich individuálním potřebám. Realizované výchovně vzdělávací aktivity jsou v přímé návaznosti na cíle stanovené v programech rozvoje osobnosti dítěte.
- Zařízení realizuje individuální terapie podle specifických potřeb dětí (hipoterapie, animoterapie, canisterapie, arteterapie, dramaterapie) pro děti umístěné ve výchovně léčebném oddělení.
- Vedení zařízení uplatňuje funkční systém získávání informací o dětech a jejich individuálních posunech vzhledem ke stanoveným cílům, na jehož základě přijímá efektivní opatření ke zlepšení vzdělávacích výsledků dětí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Zařízení má nevyvážený systém udělování a ukládání opatření ve výchově, kdy převažují negativní opatření.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Vypracovat systém udělování a ukládání opatření ve výchově, který by byl vyvážený a motivační.
- Pravidelně aktualizovat webové stránky.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školského zařízení ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Jmenování na pracovní místo ředitelky čj. MSMT-10484/2018-2 s účinností od 1. 8. 2018
2. Třídni knihy vedené ve školním roce 2019/2020
3. Zápisy z jednání pedagogické rady vedené ve školním roce 2019/2020
4. Žákovské knížky vedené ve školním roce 2019/2020 (vzorek)
5. Rozvrh hodin aktuální ke dni inspekce
6. Školní vzdělávací program aktuální ke dni inspekce
7. Individuální vzdělávací plány vedené ve školním roce 2019/2020 (vzorek)

8. Roční plán výchovně vzdělávací činnosti na školní rok 2019/2020
9. Minimální preventivní program na školní rok 2019/2020
10. Osobní dokumentace dětí umístěných ve školském zařízení v době kontroly, včetně programů rozvoje osobnosti dítěte, opatření ve výchově a žádostí zákonných zástupců o povolení pobytu mimo zařízení
11. Kniha úředních návštěv vedená od června 2017
12. Kniha ostatních návštěv vedená od června 2018
13. Výroční zpráva za školní rok 2018/2019
14. Zápisy z jednání pedagogické rady od 1. září 2019
15. Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti od 1. září 2019
16. Kniha denní evidence zařízení od 1. září 2019
17. Školní vzdělávací program školského zařízení ze dne 1. září 2014
18. Přehled útěků vedený od 1. 1. 2018
19. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ze dne 1. 9. 2019
20. Koncepce rozvoje zařízení ze dne 1. 8. 2018
21. Plán hospitační a kontrolní činnosti na školní rok 2019/2020
22. Třídní knihy platné ve školním roce 2019/2020
23. Rozvrh vyučovacích hodin platný ve školním roce 2019/2020
24. Osobní dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání, výpisy z Rejstříku trestů, psychologická vyšetření)
25. Osobní dokumentace nepedagogických pracovníků (výpisy z Rejstříku trestů)
26. Dokumentace k bezpečnosti a ochraně zdraví, kniha úrazů
27. Ekonomická dokumentace zařízení
28. Dokumentace ke školnímu stravování

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jiří Holomek, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Jiří Holomek v. r.

Mgr. Lukáš Valda, školní inspektor

Lukáš Valda v. r.

Mgr. Martina Bělková, školní inspektorka

Martina Bělková v. r.

Bc. Lenka Kalinová, kontrolní pracovnice

Lenka Kalinová v. r.

V Českých Budějovicích 13. 12. 2019

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

PhDr. Lenka Kábelová, ředitelka školského zařízení

Lenka Kábelová v. r.

V Chrudimi 17. 12. 2019